

Prof. Dr. Ömer EKMEKÇİ
Prof. Dr. Muhammet ÖZEKES
Prof. Dr. Murat ATALI

HUKUK UYUŞMAZLIKLARINDA
İHTİYARÎ VE ZORUNLU
ARABULUCULUK

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR LİSTESİ	XIII

Birinci Bölüm

ARABULUCULUK HAKKINDA TEMEL BİLGİLER

I.	GENEL OLARAK ALTERNATİF UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YÖNTEMLERİ	1
	A. Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerine Genel Bakış.....	1
	B. Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemleri.....	9
	1. Genel Bilgi	9
	2. Müzakere.....	11
	3. Vakıaların Saptanması	12
	4. Kısa Duruşma	13
	5. Tarafsız Ön Değerlendirme	13
	6. Kısa Jüri Yargılaması	14
	7. Arabuluculuk-Tahkim	14
II.	UYUŞMAZLIK ÇÖZÜM YÖNTEMİ OLARAK ARABULUCULUK, ARABULUCULUĞUN ANAYASA KARŞISINDAKİ DURUMU VE TEMEL İLKELERİ.....	15
	A. Uyuşmazlık Çözüm Yöntemi Olarak Arabuluculuk	15

B. Arabuluculuk Düzenlemelerinin Anayasa Karşısında Durumu, Özellikle Hak Arama Özgürlüğü İle İlişkisi	20
C. Arabuluculuğun Temel İlkeleri.....	24
1. Genel Olarak	24
2. İradî Olma (Gönüllülük).....	25
3. Eşitlik.....	28
4. Gizlilik	29
a. Genel Olarak	29
b. Gizlilik Kapsamında Belge, Beyan ve Bilgilerin Özel Durumu	32
III. ARABULUCULUĞA İLİŞKİN DÜNYADA VE ÜLKEMİZDEKİ GELİŞMELER VE DÜZENLEMELER.....	34
A. Arabuluculuğun Dünya’da Gelişimi	34
B. Ülkemizde Arabuluculuğa İlişkin Gelişim Süreci ve Temel Düzenlemeler.....	36
IV. ARABULUCULUK KONUSUNDA KURUMSAL ALT YAPI.....	37
A. Arabuluculuk Teşkilâtı	37
B. Arabuluculuk Eğitimi ve Eğitim Kurumları	40
V. ARABULUCULUĞA ELVERİŞLİ ALANLAR	43
VI. ARABULUCULUK VE ARABULUCU SÖZLEŞMESİ.....	48
A. Taraflar Arasında “Arabuluculuk Sözleşmesi”	48
B. Taraflarla Arabulucu Arasında “Arabulucu Sözleşmesi”	51
VII. ARABULUCULUK SÜRECİNİN SÜJELERİ VE BU SÜREÇTE YER ALABİLECEK KİŞİLER	52
A. Süreci Yürüten Arabulucu	52
1. Arabulucunun Tanımı ve Özellikleri	52
2. Arabuluculuk Sifatının Kazanması	53
3. Arabulucu Türleri	56
4. Arabulucunun Hak, Yükümlülük ve Sorumluluğu	58

B. Uyuşmazlığın Tarafları	62
C. Arabuluculuk Görüşmelerine Katılabilecek Diğer Kişiler	64

İkinci Bölüm

İHTİYARİ ARABULUCULUK

I. ARABULUCULUK SÜRECİ HAKKINDA GENEL BİLGİ	67
II. ARABULUCULUK SÜRECİNE HAZIRLIK VE BAŞLANGIÇ	71
A. Arabulucuya Başvuru, Sürecin Başlaması ve Hazırlık.....	71
1. Genel Bilgi	71
2. Hazırlık Aşaması.....	72
a. Arabuluculuk Sürecinin Kararlaştırılması ve Arabulucunun Görevlendirilmesi	72
b. Arabulucunun Hazırlığı ve Taraflarla Teması	75
B. Arabuluculuk Başlangıç Oturumu ve Sürecin Başlatılması	76
C. Arabuluculuk Faaliyetinin Süresi	80
D. Arabulucuya Başvurunun Etkisi	81
III. ARABULUCULUK FAALİYETİNDE İNCELEME, MÜZAKERE VE ARABULUCULUK GÖRÜŞMELERİNİN YÜRÜTÜLMESİ	84
A. İnceleme/Bilgi Edinme, Ortak ve Özel Oturumlar	84
B. Müzakere, Teklifler ve Çözüm Arayışları.....	88
IV. ARABULUCULUK FAALİYETİNİN SONA ERMESİ VE SONUÇLARI	89
A. Arabuluculuğun Sona Erdiği Haller ve Son Tutanak.....	89

B. Anlaşmaya Varılamaması ve Sonuçları.....	92
C. Anlaşmaya Varılması ve Sonuçları.....	94
1. Anlaşmanın İçeriği	94
2. Anlaşmanın Şekli.....	95
a. Genel Hükümlerin Uygulanması.....	95
b. İcra Edilebilirlik Bakımından Özel Düzenleme.....	96
V. ARABULUCULUK SONUNDA VARILAN Anlaşmanın Etkisi ve İcrası.....	99
A. Genel Olarak.....	99
B. Anlaşmanın Uygulanması ve İcrası.....	101
VI. ARABULUCULUK FAALİYETİ İLE İLGİLİ GİDERLER, BU GİDERLERDEN SORUMLULUK ve ADLİ YARDIM.....	102
A. Arabuluculuk Faaliyeti İle İlgili Giderler.....	102
B. Arabuluculuk Giderlerinde Sorumluluk	104
C. Arabuluculuk Faaliyetinde Adli Yardım.....	106

Üçüncü Bölüm

ZORUNLU (İŞ UYUŞMAZLIKLARINDA) ARABULUCULUK

I. İŞ UYUŞMAZLIKLARININ ÖZEL DURUMU ve ZORUNLU ARABULUCULUĞUN DEĞERLENDİRİLMESİ	109
A. İş Uyuşmazlıklarında Zorunlu Arabuluculuğa İlişkin Tartışmalar ve Değerlendirme.....	109
B. KONU İTİRARİYLE ZORUNLU ARABULUCULUĞA TABİ OLAN VE OLMAYAN UYUŞMAZLIKLAR.....	117
1. Arabuluculuğun Zorunlu Olduğu Uyuşmazlıklar	117
2. Arabuluculuğun İhtiyari Olduğu Uyuşmazlıklar	121

	3. Arabulucuda Çözümlemesi Mümkün Olmayan Uyuşmazlıklar	122
II.	İŞ HUKUKUNUN EMREDİCİ HÜKÜMLERİ KARŞISINDA HUAK m. 18/5'DEKİ ARABULUCULUK FAALİYETİ SONUNDA ANLAŞMAYA VARILMASI HALİNDE DAVA AÇILAMAZ HÜKMÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	123
III.	ARABULUCULUK SÜRECİNDE ASIL İŞVEREN – ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ VE İŞE İADE DAVALARINDA ÖZEL DURUM.....	146
IV.	ARABULUCUYA BAŞVURUNUN DAVA ŞARTI (ZORUNLU) OLMASININ ANLAMI ve DEĞERLENDİRİLMESİ	149
	A. Arabulucuya Başvuru Zorunluluğunun Dava Şartı Olarak Düzenlenmesinin Değerlendirilmesi	149
	B. Arabulucuya Başvurunun Dava Şartı Olmasının Sonucu ve Etkisi	151
V.	İŞ UYUŞMAZLIKLARINDA ARABULUCULUK SÜRECİNDE YER ALABİLECEK KİŞİLER VE TARAFLAR.....	154
	A. Genel Olarak	154
	B. İşe İade Taleplerinde Özel Durum	156
VI.	ZORUNLU ARABULUCULUK SÜRECİNİN BAŞLAMASI VE ARABULUCUNUN GÖREVLENDİRİLMESİ	157
	A. Görevli ve Yetkili Mercii.....	157
	B. Arabuluculuk Sürecinin Başlatılması ve Sonuçları	160
	C. İşe İade Bakımından Dikkate Edilmesi Gereken Hususlar ve Süreler	163
VII.	ZORUNLU ARABULUCULUK SÜRECİNİN İŞLEYİŞİ VE ARABULUCULUK GÖRÜŞMELERİNİN YÜRÜTÜLMESİ	166

VIII. ZORUNLU ARABULUCULUK FAALİYETİNİN SONA ERMESİ VE SONUÇLARI.....	170
A. Zorunlu Arabuluculuk Faaliyetinin Sona Erdiği Haller.....	170
B. Anlaşmaya Varılamaması	173
C. Anlaşmaya Varılması.....	175
1. Anlaşmanın İçeriği ve Düzenlenmesi.....	175
2. İş Hukukunun Özellikleri (Doktrin ve Yargıtay Kararları) Çerçevesinde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar.....	178
D. Arabuluculuk Faaliyetindeki Giderler ve Sorumluluk.....	178
IX. ZORUNLU ARABULUCULUK FAALİYETİNDE VARILAN ANLAŞMANIN UYGULANMASI ve İCRASININ GÖSTERDİĞİ ÖZELLİKLER.....	181
X. ZORUNLU ARABULUCULUK FAALİYETİNİN USÛL VE TAKİP HUKUKU BAKIMINDAN ORTAYA ÇIKARTACAĞI BAZI SORUNLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	186
A. Genel Olarak.....	186
B. Kısmî ve Belirsiz Alacak Talepleri İle İlgili Sorunlar.....	187
C. Arabulucunun Görevlendirilmesine İlişkin (Yer Bakımından) Yetki İle Yargısal Bir Yetki Kullanması İle İlgili Sorunlar	188
D. Geçici Hukukî Korumalarla İlgili Sorunlar	190
E. Karşı Dava İle İlgili Sorunlar	192
F. Dava Yığılması (Objektif Dava Birleşmesi) Bakımından	193
G. İlâmsız Takip Hakkı Bakımından	194
GENEL BİBLİYOGRAFYA VE YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	197